

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Начально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи композиції

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи композиції
Викладач (-і)	Веретко Оксана Ігорівна
Контактний телефон Викладача	0666534854
Е-mail викладача	overetko@ukr.net
Формат дисципліни	Денна
Обсяг дисципліни	180 год., 6 кредитів ECTS.
Посилання на сайт Дистанційного навчання	
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст дисципліни «Основи композиції» забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV рівня акредитації «бакалавр» за спеціальністю 014. 12 – Середня освіта "Образотворче мистецтво" та передбачає кваліфікацію вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну.</p> <p>Дисципліна «Основи композиції» у навчальному плані належить до циклу обов'язкових дисциплін професійної підготовки студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва і розвиток його професійних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу «Основи композиції» дати уяву про різноманітність графічних і пластичних можливостей в образотворчому та декоративному зображенні об'єктів оточуючого світу. Закласти основи професійної підготовки студента, сформувати у нього первинні навички вирішення складного комплексу просторових завдань, що характеризують процес дизайн-проектування. Базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з дисципліни «Основи композиції», розвиток творчого потенціалу шляхом засвоєння і практичного закріплення основних законів, засобів та закономірностей композиційної організації форми для вирішення професійних завдань.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ з дисципліни «Основи композиції»; - опанування загальних засобів, категорій композиції; - основи теорії і практики композиції, значення композиції в образотворчому, декоративно-прикладному мистецтві та дизайні; - специфіку компоновання окремих предметів та елементів в цілу композиційну структуру з урахуванням пластичних, формальних і колористичних особливостей; - виховування у студентів працьовитості, відповідальності до виконання завдань курсу, дисциплінованості, самостійності; <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основи теорії і практики композиції, значення композиції в образотворчому, декоративно-прикладному мистецтві та дизайні. - специфіку компоновання окремих предметів та елементів в цілу композиційну структуру з урахуванням пластичних, формальних і колористичних особливостей. - ритмічні закономірності рослинного і геометричного орнаментів, розуміння «симетрії» та «асиметрії», значення силуету а також властивостями декору по відношенню до композиції в цілому. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайти точку і рівень зору, вдало розмістити зображення на форматі, враховуючи перспективні і кольорові рішення; - композиційно організувати предметне середовище із врахуванням формально-композиційних вимог. - якісно виконувати усю роботу, передбачену навчальною та робочою програмами. 	

4. Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел з використанням інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 10. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК 4. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 5. Здатність до практичної художньої діяльності та підвищення своєї майстерності.

ФК 7. Здатність до творчої художньо-педагогічної, культурно-просвітницької, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості та суспільства в цілому.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Визначати характерні риси основних історичних етапів розвитку образотворчого мистецтва, пояснювати закономірності трансформацій їх художньої мови, розуміти специфіку та стилістичні характеристики художнього образу.

ПРН 3. Демонструвати знання основних понять теорії образотворчого мистецтва.

ПРН 4. Усвідомлювати теоретичні основи образотворчої грамоти на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	8
Практичні заняття	52
Самостійна робота	180

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
I	014.12.Середня освіта.(Образотворче мистецтво)	I	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема № 1. «Поняття «композиція», «структура», «конструкція». Види композиції. Основні закони композиції».	лекційне	1,2,3,9,6,8, 11,13,14	Прослухати лекцію 4 год.		згідно з розкладом
Тема № 2. «Композиція як організована форма. Види форм. Статика і динаміка як психологічний чинник форми. Розміщення форм на площині та в просторі».	лекційне	1,2,3,4,6,8, 11,13,14	Прослухати лекцію 4 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 3. «Пластичні властивості ліній». Розмістити на форматі 6 квадратів, розміром 70х70мм і заповнити їх довільною кількістю прямих, кривих ліній.	практичне	4,5,7,12	Презентація ілюстративного матеріалу 6 год.	5б.	згідно з розкладом

Використати різні за товщиною та конфігурацією лінії.					
Тема № 4. «Принципи взаєморозміщення форм на площині». Заповнити площину абстрактними формами та геометричними фігурами за принципом: а) вільного розміщення; б) торкання; в) прилягання; г) накладання; д) перетину.	практичне	2,3,9,12	Презентація ілюстративного матеріалу 10 год.	25б.	згідно з розкладом
Тема № 5. «Спосіб організації композиційної площини за принципом симетрії. Види симетрії». Створити композицію, використовуючи принцип дзеркальної, поворотної симетрії.	практичне	2,3,4,5,9,	Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	10б.	згідно з розкладом
Тема № 6. «Спосіб організації композиційної площини за принципом асиметрії». Створити композицію, використовуючи принцип асиметрії	практичне	2,3,4,5,7,9, 12	Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 7. « Мотив. Стилзація природних аналогів».	практичне	1,2,3,5,7,9, 10,15	Виконання замальовок 6 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 8. «Способи побудови метричних рядів. Рапорт. Рапортні сітки». Створити метричні ряди на основі знайдених елементів та мотивів.	практичне	2,3,4,5,7,9, 12	Презентація ілюстративного матеріалу 8 год.	20б.	згідно з розкладом
Тема № 9. «Способи побудови ритмічних рядів. Рапорт. Рапортні сітки». Створити ритмічні ряди на основі знайдених елементів та мотивів. Використовувати модульну сітку	практичне	1,2,3,5,7,9, 10,15	Презентація ілюстративного матеріалу 10 год.	5б.	згідно з розкладом
Тема № 10. «Способи застосування акценту в композиції».	практичне	2,3,4,5,7,9, 12	Презентація ілюстративного матеріалу 4 год.	20б.	згідно з розкладом
6. Система оцінювання курсу					

<p>Загальна система Оцінювання курсу</p>	<p>Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Основи композиції» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна робота.</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>Під час оцінювання практичного завдання враховується самостійність, креативність, практичність, акуратність, терпеливість.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку. Залік проводиться на останньому занятті за кількістю балів поточного контролю і підсумкової роботи.</p>

7. Політика курсу

Студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою викладачів. На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу (у разі пропуску занять на кафедру подається пояснювальна записка). Неприпустимими для виконання письмових та практичних робіт є плагіат та списування. Обов'язковим є виконання практичних робіт. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання матеріалу обов'язкове. Для допуску до заліку необхідне відвідування більш 50% занять, складання контрольної роботи і виконання самостійної роботи. У разі виникнення різних нестандартних ситуацій – реагування відповідно до: https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендована література

Базова

1. Волкотруб І Т., Основи художнього конструювання, Київ, 1988.
2. Гудак В. Основи композиції - провідна ланка навчально-методичного процесу підготовки митця. - Електронний ресурс. - Режим доступу: file:///C:/Users/Home/Downloads/had_2010_3_10.pdf
3. Костенко Т. В., Основи композиції та тримірного формоутворення: Навчально-методичний посібник, Харків, 2003.
4. Михайленко В. С., Яковлев М. І. Основи композиції. Навчальний посібник, Київ, Каравела, 2004.
5. Новицька О. Р. Основи композиції. Навчально-методичні рекомендації до практичних занять з курсу, Івано-Франківськ, ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2007.

6. Новицька О. Р. Основи композиції. Навчально-методичні рекомендації до теоретичних занять з курсу, Івано-Франківськ, ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2007.
7. Основи композиції <https://kompoza.livejournal.com/466.html>.
8. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напрямку 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва. - Електронний ресурс. - Режим доступу:
http://repository.dnu.dp.ua:1100/upload/9fa57103c48cb387ec75061c5f0cfbe5Polovna-Vasil'yeva-O.A_OSNOVI-FORMAL'NOYI-KOMPOZICIYI.pdf.
9. Принципи та засоби композиції. - Електронний ресурс. - Режим доступу:
http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k1240&T=02_1&lng=1&st=0
10. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія), Київ, Редакція вісника «Ант», 2005.— XVI, 400 с.
11. Словник мистецьких термінів
<http://lib.iitta.gov.ua/709237/1/%D0%A1%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%85%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D1%96%D0%B9.pdf>
12. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. — 112 с.

Допоміжна

13. Теорії композиції -Електронний ресурс- Режим доступу: <https://helpiks.org/2-120672.html>
14. Яковлева Н. А. Анализ и интерпретация художественного произведения искусства / Н. А. Яковлева, Е. Б. Мозговая, Т. П. Чаговец. – М.: Высшая школа, 2005. – 551 с.
15. Яковлев М. Стилiзацiя та абстрагування – основа моделювання образної виразностi / М. Яковлев // Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці. – К., 2011. – Вип. 18. – С.188–197.

Викладач: Веретко О. І.